

Na osnovu Zakona o sportu („Službeni list Crne Gore”, br. 44/18) i Statuta Šahovskog saveza Crne Gore (br. 36/19 od 26.01.2019. godine), Upravni odbor ŠSCG je na sjednici održanoj 20. decembra 2022. godine donio:

PRAVILNIK O ORGANIZACIJI TAKMIČENJA ŠAHOVSKOG SAVEZA CRNE GORE

Opšte odredbe

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se program i kalendar takmičenja u organizaciji Šahovskog saveza Crne Gore (u daljem tekstu: kalendar) i pravila organizovanja pojedinačnih i ekipnih takmičenja, odnosno turnira.

Značenje izraza

Član 2

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

Direktor takmičenja (turnira) je zvanično lice takmičenja (turnira) koji može biti predstavnik organizatora ili suorganizatora takmičenja (turnira) ili predstavnik sponzora. Kalendar takmičenja je spisak takmičenja sa terminima održavanja i osnovnim podacima o takmičenjima za koja je organizator ili suorganizator Šahovski savez Crne Gore (u daljem tekstu: ŠSCG) za kalendarsku godinu.

Otvoreni karakter takmičenja (turnira) je takmičenje na kome mogu nastupiti svi domaći igrači bez obzira na pol, uzrast i titulu ako nije drugačije navedeno pravilnikom takmičenja (turnira).

Organizator takmičenja (turnira) je klub ili pravno lice koje je obavezno da obezbijedi nesmetano i bezbjedno održavanje takmičenja (turnira) u skladu sa propozicijama shodno Zakonu o sportu i regulativom ŠSCG;

Organizacioni odbor je radni tim koji je organizator takmičenja odredio da neposredno organizuje dato takmičenje u skladu sa odgovarajućim upustvima i ingerencijama;

Raspis takmičenja (Raspis turnira) je pozivno pismo organizatora nekog takmičenja u kome se navode, pored naziva takmičenja i organizatora i sledeći podaci o takmičenju: mjesto odigravanja, uslovi smještaja, dolaska i odlaska, kriterijumi za učešće natakmičenju, sistem takmičenja i tempo igre, agenda, delegirane sudije, nagradni fond i način njegove raspodjele i ostali podaci specifični za predmetno takmičenje.

Suorganizator takmičenja (turnira) je klub ili pravno lice na koje se prenose obaveze organizovanja takmičenja (turnira) shodno Zakonu o sportu i regulativi ŠSCG;

Turnirski odbor (odbor takmičenja) je zvanično tijelo turnira koga čine najmanje tri člana (broj članova je neparan radi preglasavanja), koji predstavlja drugostepeni organ prilikom rješavanja sporova nastalih tokom održavanja šahovskih takmičenja;

Turnirski pravilnik (pravilnik takmičenja) je akt koji donosi organizator takmičenja (turnira) u saglasnosti sa delegiranim sudijama i koji se donosi na osnovu raspisa takmičenja (turnira) u skladu sa važećim pravilima ŠSCG.

Program i kalendar takmičenja

Član 3

U kalendaru su navedena ekipna i pojedinačna takmičenja u organizaciji ili suorganizaciji ŠSCG.

Takmičenja iz stava 1 ovog člana su sledeća:

1. Pojedinačna: Pojedinačno seniorsko prvenstvo Crne Gore; Pojedinačno žensko prvenstvo Crne Gore; Pojedinačno brzopotezno prvenstvo Crne Gore; Prvenstvo Crne Gore za mlade šahiste u kategorijama od 8 do 18 godina; Prvenstvo Crne Gore za mlade šahiste u kategorijama od 8 do 18 godina po ubrzanom i brzopoteznom tempu; Prvenstvo Crne Gore za omladince i omladinke; Prvenstvo Crne Gore za pionire i pionirke.
2. Ekipna: Premijer liga Crne Gore za muškarce; Prva crnogorska liga za muškarce; Druga crnogorska liga za muškarce; Ženska liga Crne Gore; Ekipni Kup Crne Gore; Ekipno ubrzano i brzopotezno prvenstvo Crne Gore; Pionirska liga Crne Gore; Omladinska liga Crne Gore.
3. Ostala takmičenja i priredbe u organizaciji ŠSCG a koja nijesu definisani u stavu 1 i 2 ovog člana.

Član 4

Međunarodne takmičarske aktivnosti ŠSCG su sledeće:

- učešće reprezentacija Crne Gore na zvaničnim međunarodnim takmičenjima (Olimpijada, Svjetsko i Evropsko prvenstvo);
- učešće crnogorskih ekipa u Kupu evropskih prvaka u muškoj i ženskoj konkurenciji;
- učešće ekipa i pojedinaca u svim konkurencijama na zvaničnim takmičenjima FIDE i ECU;
- organizacija zvaničnih takmičenja i drugih aktivnosti FIDE i ECU od strane ŠSCG;
- organizacija međunarodnih festivala, turnira, mečeva, seminara, sastanaka i drugih aktivnosti.

Član 5

Na takmičenjima iz člana 3 ovog Pravilnika pravo učešća imaju svi šahisti/šahistkinje (u daljem tekstu igrači) bez obzira na pol i uzrast, koji ispunjavaju uslove predviđene raspisom i turnirskim pravilnikom pojedinog takmičenja.

Ako se takmičenja preklapaju, pojedini igrač može učestvovati samo na jednom takmičenju.

Član 6

Tehničku organizaciju navedenih takmičenja i aktivnosti iz člana 4 sprovodi ŠSCG preko svojih organa i tijela. Tehničku organizaciju navedenih takmičenja i aktivnosti ŠSCG može

povjeriti i drugim organizacijama. Odluku o tehničkom organizatoru donosi Upravni odbor ŠSCG.

Član 7

Najmanje 30 dana prije početka takmičenja iz člana 3 ovog Pravilnika, ŠSCG objavljuje raspis takmičenja koji sadrži podatke o: mjestu i terminu odigravanja, listi učesnika koji imaju direktno pravo učešća, finansijskim uslovima (cijena smještaja, upisnina, nagradni fond) i drugim uslovima. U izuzetnim uslovima ovaj rok može biti i kraći. Raspis takmičenja, koji mora biti sačinjen u skladu sa pravilnicima FIDE i Pravilnicima ŠSCG, se objavljuje na sajtu ŠSCG a može biti poslan svim zainteresovanim u zemlji i inostranstvu (međunarodna takmičenja).

Član 8

Turnirski pravilnik (pravilnik takmičenja) je akt koji donosi organizator takmičenja na osnovu raspisa takmičenja (turnira) u skladu sa važećim pravilima FIDE i ŠSCG. Organizator može zahtjevati od glavnog sudije da učestvuje u izradi Pravilnika. Pravilnik takmičenja sadrži podatke o nazivu takmičenja, sistemu takmičenja, broju kola, tempu igre, rasporedu igranja kola, mogućnostima odlaganja mečeva, kriterijumima kod podjele mjesta, načinu podjele nagrada i druge podatke koji su neophodni za učesnike. Turnirski pravilnik ne smije biti u suprotnosti sa Pravilnicima FIDE i Pravilnicima ŠSCG za šta su odgovorni direktor turnira i glavni sudija.

Član 9

Glavnog sudiju i ostale sudije delegira organ ŠSCG koga odredi Upravni odbor.

Član 10

Dužnosti sudije mogu se podijeliti na dužnosti prije, za vrijeme i nakon takmičenja.

Prije takmičenja glavni sudija kontrolise opremu i uslove za igru i priprema pravilnik takmičenja ako to od njega zatraži organizator.

Za vrijeme takmičenja odgovoran je za regularnost u sprovođenju takmičenja. Dužan je osigurati primjerene uslove za igru te izrađivati i čuvati dokumentaciju povjerenog mu takmičenja.

Po završetku takmičenja dužan je u propisanom roku predati izvještaj.

Član 11

Glavni sudija takmičenja je obavezan u roku od 7 dana po završetku takmičenja dostaviti digitalnom obliku dokumentaciju s takmičenja kancelariji ŠSCG. Dokumentacija sadrži za sva takmičenja:

- Sudijski izvještaj sa naznakom o eventualnim sporovima i odlukama turnirskog odbora;
- turnirski pravilnik takmičenja;
- programske datoteke;
- turnirsku dokumentaciju (formulare partija, zapisnike mečeva, tabele, parove, itd...)

Član 12

Sudija, odnosno njegov zamjenik, rješava sve sporove u prvom stepenu i njegove su odluke izvršne, na način kako je predviđeno turnirskim pravilnikom.

Član 13

Za sva takmičenja određuje se i drugostepeni organ (glavni sudija, turnirski odbor ili neko drugo tijelo) koje rješava sporove u drugom stupenu.

Na odluku sudije pojedinac na pojedinačnom takmičenju odnosno kapiten ekipe na ekipnom može uložiti žalbu drugostepenom organu u roku koji je određen turnirskim pravilnikom. Odluke drugostepenog organa su konačne.

Jedino u slučaju nekih većih nepravilnosti organizator može poništiti cijelo takmičenje.

Član 14

Drugostepeni organ i sudije preduzimaju mjere za uspješan tok takmičenja, ali ne mogu mijenjati propozicije i pravilnik takmičenja ako za to ne postoji saglasnost organizatora takmičenja.

Pojedinačna takmičenja

Vrste pojedinačnih takmičenja

Član 15

Šahovska pojedinačna takmičenja (u daljnjem tekstu: takmičenja) u organizaciji Šahovskog saveza Crne Gore (u daljnjem tekstu: ŠSCG) su:

1) takmičenja na državnom nivou:

- a) prvenstvo za seniore,
- b) prvenstvo za seniorke,
- c) prvenstvo za omladince,
- d) prvenstvo za omladinke,
- e) prvenstvo za pionire,
- f) prvenstvo za pionirke.

2) ostala takmičenja: sva ostala takmičenja i priredbe u organizaciji ŠSCG, a koja nisu definisana u 1. tački ovog člana.

Član 16

Po svom karakteru pojedinačna takmičenja mogu biti: međunarodna, državna, opštinska i klupska, itd.

Izvlačenje startnih brojeva, raspis i rukovođenje takmičenjem

Član 17

Prije početka takmičenja vrši se izvlačenje turnirskih brojeva ili rangiranje startne liste igrača prema rejtingu. Boja figura u pojedinim partijama zavisi od turnirskog sistema koji se koristi.

Član 18

Raspis takmičenja propisuje organizator i dostavlja takmičarima, odnosno njihovim klubovima, putem službene internet stranice ŠSCG. Raspis treba da sadrži objašnjenja o mjestu odigravanja, terminu, svrsi takmičenja, pravu učestvovanja, načinu igranja, finansijskim uslovima, osiguranju rekvizita, roku podnošenja prijave i ostalo.

Član 19

Pravilnik takmičenja, koji treba biti u skladu s ovim Pravilnikom, sadrži sve ostale pojedinosti: o rasporedu i vremenu igranja redovnih kola, tempu igre, mogućnostima odlaganja partija, itd.

Član 20

Na svim pojedinačnim takmičenjima igrač za pobjedu u partiji dobija 1 poen, za neriješen rezultat pola poena, a za poraz nula poena.

Član 21

Na takmičenjima koja se igraju po kružnom sistemu, u slučaju da jedan ili više igrača imaju jednak broj poena o plasmanu odlučuje primjena sljedećih kriterijuma, redom:

- a) Koya system (kriterijum broj 45 u SM)
- b) Sonneborn-Berger (kriterijum broj 52 u SM - 0,0,N,N,0,N,N)
- c) Međusobni rezultat(i) (kriterijum broj 11 u SM)
- d) Veći broj pobjeda (kriterijum broj 68 u SM, pobjeda bez igre se računa)
- e) Tie-break

Kod takmičenja po švajcarskom sistemu u slučaju da jedan ili više igrača imaju jednak broj poena o plasmanu odlučuje primjena sljedećih kriterijuma, redom:

- a) Buholc (bez najslabijeg) (kriterijum broj 37 u SM - 1,0,N,Y,0,N)
- b) Buholc (kriterijum broj 37 u SM - 0,0,N,Y,0,N)
- c) Progres (kriterijum broj 8 u SM)
- d) Međusobni rezultat(i) (kriterijum broj 11 u SM)
- e) Veći broj pobjeda (kriterijum broj 68 u SM, pobjeda bez igre se računa)
- f) Tie-break

Organizator može, prema karakteru takmičenja, promijeniti dodatne kriterijume.

Član 22

Sudija takmičenja direktno rukovodi takmičenjem, on je na takmičenju glavna i odgovorna osoba. Njegove dužnosti su određene Pravilima šaha FIDE, Turnirskim pravilima FIDE, Pravilnikom o organizaciji takmičenja, Sudijskim pravilnikom, ostalim pravilnicima ŠSCG i pravilnikom određenog takmičenja.

Pojedinačna prvenstva Crne Gore

Član 23

Na pojedinačnim prvenstvima Crne Gore pravo učestvovanja imaju svi igrači registrovani u ŠSCG kao domaći igrači za tekuću kalendarsku godinu.

Prvenstva Crne Gore za mlade, omladince/ke i pionire/ke

Član 24

Prvenstva Crne Gore za mlade održavaju se svake godine prema kalendaru u muškoj (open) i ženskoj konkurenciji. Prvenstva su otvorenog karaktera i održavaju se svake godine po sljedećim uzrasnim kategorijama: do 8 godina; do 10 godina; do 12 godina; do 14 godina; do 16 godina i do 18 godina.

Član 25

Pravo učešća u grupama do 8 godina imaju igrači koji u godini igranja prvenstva navršavaju 8 godina i mlađi.

Pravo učešća u grupama do 10 godina imaju igrači koji u godini igranja prvenstva navršavaju 10 godina i mlađi.

Pravo učešća u grupama do 12 godina imaju igrači koji u godini igranja prvenstva navršavaju 12 godina i mlađi.

Pravo učešća u grupama do 14 godina imaju igrači koji u godini igranja prvenstva navršavaju 14 godina i mlađi.

Pravo učešća u grupama do 16 godina imaju igrači koji u godini igranja prvenstva navršavaju 16 godina i mlađi.

Pravo učešća u grupama do 18 godina imaju igrači koji u godini igranja prvenstva navršavaju 18 godina i mlađi.

Ova prvenstva su kvalifikaciona i na osnovu plasmana određuju se predstavnici Crne Gore za Svjetska, Evropska, Balkanska, itd. prvenstva u pojedinim uzrasnim kategorijama.

Prvenstva se mogu igrati u više etapa (kvalifikacije i finale) a sistem takmičenja po grupama definiše se Raspisom takmičenja u zavisnosti od broja prijavljenih takmičara. U slučaju da u nekoj od grupa ima manje od 10 prijavljenih igrača ta grupa može se spojiti sa odgovarajućom starosom grupom u muškoj (open) odnosno ženskoj konkurenciji.

Kod diobe mjesta primjenjuju se dopunski kriterijumi iz člana 21.

Ukoliko je potrebno ŠSCG može izmijeniti sistem takmičenja i listu kriterijuma, ali to mora biti navedeno u Raspisu takmičenja.

Član 26

Prvenstvo Crne Gore za omladince i omladinke se održava svake godine prema kalendaru. Pravo učešća na Prvenstvu Crne Gore za omladince i omladinke imaju igrači koji u godini igranja prvenstva navršavaju 20 godina i mlađi.

Na osnovu plasmana određuju se naši predstavnici na Omladinskom prvenstvu svijeta u obje konkurencije.

Sistem takmičenja zavisi od broja učesnika a primjenjivaće se član 25 ovog Pravilnika. Kod diobe mjesta primjenjuju se dopunski kriterijumi iz člana 21.

Ukoliko je potrebno ŠSCG može izmijeniti sistem takmičenja i listu kriterijuma, ali to mora biti navedeno u Raspisu takmičenja.

Član 27

Prvenstva Crne Gore za pionire i pionirke se održavaju svake godine prema kalendaru. Pravo učešća na Prvenstvu Crne Gore za pionire i pionirke imaju igrači koji u godini igranja prvenstva navršavaju 14 godina i mlađi.

Sistem takmičenja zavisi od broja učesnika a primjenjivaće se član 25 ovog Pravilnika. Kod diobe mjesta primjenjuju se dopunski kriterijumi iz člana 21.

Ukoliko je potrebno ŠSCG može izmijeniti sistem takmičenja i listu kriterijuma, ali to mora biti navedeno u Raspisu takmičenja.

Pojedinačna seniorska prvenstva Crne Gore

Član 28

Pojedinačna seniorska prvenstva igraju se odvojeno i to: prvenstvo za seniore i prvenstvo za seniorke. Organizuju se svake godine prema kalendaru takmičenja ŠSCG.

Član 29

Pojedinačno seniorsko prvenstvo Crne Gore se održava svake godine prema kalendaru. Prvenstvo se igra po švajcarskom ili Bergerovom sistemu.

Sistem takmičenja definiše se raspisom takmičenja. Pravo učešća na seniorskom prvenstvu imaju svi registrovani igrači koji se tretiraju kao domaći igrači. Kod diobe mjesta primjenjuju se dopunski kriterijumi iz člana 21.

Pobjednik prvenstva Crne Gore je prvak Crne Gore za tu godinu i titula važi do završetka sledećeg prvenstva.

Ukoliko je potrebno ŠSCG može izmijeniti sistem takmičenja i listu kriterijuma, ali to mora biti navedeno u Raspisu takmičenja.

Član 30

Žensko prvenstvo Crne Gore održava se svake godine prema kalendaru. Broj kola i sistem takmičenja zavisi od broja prijavljenih igračica. Prvenstvo je otvorenog karaktera i na njemu mogu učestvovati sve šahistkinje koje se tretiraju kao domaće igračice, bez obzira na uzrast, kategoriju ili titulu.

Kod diobe mjesta primjenjuju se dopunski kriterijumi iz člana 21.

Pobjednica ženskog prvenstva Crne Gore je prvakinja Crne Gore za tu godinu i titula važi do završetka sledećeg prvenstva.

Ukoliko je potrebno ŠSCG može izmijeniti sistem takmičenja i listu kriterijuma, ali to mora biti navedeno u Raspisu takmičenja.

Član 31

Šahovski savez Crne Gore može organizovati i druga takmičenja: Amatersko prvenstvo Crne Gore, Prvenstvo Crne Gore u brzopoteznom šahu, Prvenstva Crne Gore u ubrzanom šahu, Prvenstvo Crne Gore za mlade u ubrzanom i brzopoteznom šahu kao i druga takmičenja. Pobjednici tih takmičenja stiču zvanje prvaka Crne Gore u toj konkurenciji za tu godinu. Uslove i sistem takmičenja za ova takmičenja određuje ŠSCG i objavljuje u raspisu takmičenja na internet stranici ŠSCG.

Član 32

Šahovske organizacije, klubovi i društva mogu organizovati turnire na klupskom, opštinskom, državnom i međunarodnom nivou.

Za organizaciju svih takmičenja koja se rejtinguju (standard, rapid ili blic) neophodna je saglasnost ŠSCG i obavezna je prijava takmičenja kancelariji ŠSCG najmanje 10 dana prije početka turnira.

Za organizaciju međunarodnog takmičenja na kome se mogu sticati međunarodne norme (open, berger turnir, meč i sl.) rok za prijavu takmičenja je najmanje 35 dana prije početka turnira.

Prijava turnira podrazumijeva dostavljanje raspisa takmičenja i popunjenog obrasca koji se nalazi na internet stranici ŠSCG. Uz prijavu neophodno je plaćanje takse ŠSCG koja iznosi:

- 10,00 eura za brzopotezne turnire
- 15,00 eura za rapid turnire
- 30,00 eura za takmičenja sa klasičnim tempom

Prijave dostavljene bez uplate ove takse smatraće se nepotpunim i turniri neće biti prijavljeni za rejtingovanje.

Osim takse ŠSCG organizator je dužan platiti i sve takse koje propisuje FIDE svojim pravilnicima. U slučaju neizmirenja obaveza predviđenih ovim članom turnir neće biti poslat na rejtingovanje a sve eventualne troškove koji nastanu usled kašnjenja slanja rejting izvještaja snosi organizator takmičenja.

Turnir na kojem nastupe igrači koji nemaju otvoren FIDE ID broj neće biti poslat na rejtingovanje. Uslovi i način na koji se može otvoriti FIDE ID broj definisan je Pravilnikom o registraciji ŠSCG. Sve posljedice koje proističu iz nerejtingovanja turnira usljed nepoštovanja ove odredbe snosi organizator turnira.

Ekipna takmičenja

Vrste ekipnih takmičenja

Član 33

Ekipna takmičenja mogu biti organizovana:

- a) po kružnom (berger) sistemu;
- b) po švajcarskom sistemu;
- c) po eliminacionom (kup) sistemu;
- d) po ševeninškom sistemu;
- e) po mješovitom sistemu;
- f) kao zasebni meč dviju ekipa.

Član 34

Osnovni dio (element) svih ekipnih takmičenja je ekipni meč tj. susret dvije ekipe. Protivnici u ekipnom meču određuju se na način da se na određenoj ploči sreću takmičari koji u sastavu ekipa imaju jednak broj (na primjer: na prvoj ploči prvoimenovani takmičari iz sastava jedne i druge ekipe, itd.).

Ekipni meč može se igrati i po ševeninškom sistemu kada svaki takmičar jedne ekipe igra sa svim takmičarima druge ekipe.

Meč može biti jednokružan, dvokružan itd, zavisno od propozicija koje su utvrđene za takmičenje.

Član 35

Po svom karakteru prvenstvena ekipna takmičenja mogu biti međunarodna, državna, regionalna, opštinska itd.

Član 36

Po strukturi članova unutar ekipe ekipna takmičenja mogu biti:

- homogena: seniorska, juniorska, kadetska, ženska i sl.;
- mješovita: kada se u ekipu obvezno uključuju pored seniora i seniorke, odnosno omladinci ili pioniri i sl. U tom slučaju pravilnik dotičnog takmičenja mora obavezno predvidjeti ploče na kojima igraju pojedine kategorije takmičara, kao i starosne granice za omladince, pionire i sl.

Na seniorskim pločama mogu nastupati svi šahisti i šahistkinje bez obzira na pol ili starosni uzrast.

Na pločama predviđenim za seniorke mogu nastupati sve šahistkinje bez obzira na starosni uzrast.

Na pločama predviđenim za omladince mogu nastupati i omladinke, pioniri i pionirke (takmičari koji u tekućoj takmičarskoj godini navršavaju 20 godina i mlađi).

Na pločama predviđenim za omladinke mogu nastupati i pionirke (takmičarke koje u tekućoj takmičarskoj godini navršavaju 20 godina i mlađe).

Na pločama predviđenim za pionire mogu nastupati i pionirke (takmičari koji u tekućoj takmičarskoj godini navršavaju 14 godina i mlađi).

Na pločama predviđenim za pionirke mogu nastupati takmičarke koje u tekućoj takmičarskoj godini navršavaju 14 godina i mlađe.

Član 37

U jednoj takmičarskoj sezoni mogu se organizovati ekipna prvenstva Crne Gore u sljedećim kategorijama:

- ekipna prvenstva seniora,
- ekipna prvenstva seniorki,
- ekipna prvenstva omladinaca,
- ekipna prvenstva omladinki,
- ekipna prvenstva pionira,
- ekipna prvenstva pionirki.

Izvlačenje turnirskih brojeva i raspis takmičenja

Član 38

Prije početka takmičenja predaje se osnovni sastav ekipa. Rok za predaju osnovnog sastava kao i vrijeme izvlačenja brojeva definiše se raspisom takmičenja. Klubovi imaju pravo da poređaju igrače u osnovnom sastavu prema slobodnom izboru, nijesu ograničeni rejtingom ili titulama. Sortiranje ekipa prema FIDE rejtingu za švajcarski sistem vrši se odmah nakon isteka roka za predaju osnovnih sastava. Boja figura u pojedinim mečevima zavisi od turnirskog sistema koji se koristi na način definisan pravilnikom takmičenja.

Član 39

Na takmičenju koje se igra po kružnom sistemu pobjednik je ekipa koja osvoji najveći broj meč-bodova (računajući pobjedu u pojedinom meču kao tri meč boda, neriješen rezultat kao jedan meč bod, a izgubljeni meč kao nula meč bodova). U slučaju da dvije ili više ekipa imaju jednak broj ukupnih meč bodova o poretku odlučuje primjena sljedećih kriterijuma, redom:

- a) zbir pojedinačnih poena igre (kriterijum broj 1 u SM);
- b) međusobni rezultat(i) unutar iste bodovne grupe (kriterijum broj 14 u SM);
- c) Sonneborn-Bergerov koeficijent prema stvarnim poenima (kriterijum broj 7 u SM);
- d) rezultat po pločama (zbirni rezultat na prvoj, drugoj, trećoj ploči, itd. redom);
- e) tie break

Kod takmičenja po švajcarskom sistemu pobjednik je ekipa koja osvoji najveći broj meč-bodova (računajući pobjedu u meču kao tri meč boda, neriješen rezultat kao jedan meč bod, a izgubljeni meč kao nula meč bodova; ekipa koja je slobodna zbog neparnog broja ekipa dobija jedan meč bod). U slučaju da dvije ili više ekipa imaju jednak broj ukupnih meč bodova o poretku odlučuje primjena sledećih kriterija, redom:

- a) zbir pojedinačnih poena igre (kriterijum broj 1 u SM);
- b) međusobni rezultat(i) unutar iste bodovne grupe (kriterijum broj 11 u SM);
- c) Sonneborn-Bergerov koeficijent prema stvarnim poenima (kriterijum broj 52 u SM - 0,0,N,N,0,N,N,);
- d) rezultat po pločama (zbirni rezultat na prvoj, drugoj, trećoj ploči, itd. redom);
- e) tie break

Kod takmičenja igranih po eliminacionom sistemu pobjednik je ekipa koja je eliminisala sve svoje protivnike. U slučaju neriješenog rezultata meča pobjednik je ekipa koja ima bolji uspjeh na prvoj polovini ploča, a ako je i on neriješen odlučuje rezultat na sledećoj ploči, itd. redom do poslednje ploče. Ako se ni nakon ovoga ne dobije pobjednik odlučuje rezultat na prvoj ploči, potom na drugoj, itd. Postupak u slučaju kada sve partije završe neriješeno treba predvidjeti turnirskim pravilnikom dotičnog takmičenja. Jedna od mogućnosti je da se meč ponovi ako za to ima vremena (moguće je odigrati meč bržim tempom). Ovako se postupa i kod posebnog meča između dvije ekipe kada rezultat bude neriješen, a treba odrediti pobjednika.

Kao sistem obračuna za određivanje najuspješnijih igrača na pojedinim pločama koristi se „Lista po pločama“ (opcija F8 Swiss manager), uz uslov da je igrač odigrao više od 50% partija (0.5 se zaokružuje na više) i da se partije dobijene bez igre računaju u postignuti rezultat. Kriterijumi se primjenjuju sljedećim redom:

- a) procenat (kriterijum broj 63 u SM);
- b) broj partija - bolji je onaj sa više odigranih partija (kriterij broj 65 u SM);
- c) veći broj pobjeda (kriterij broj 68 u SM);
- d) prosjek rejtinga protivnika - bolji je onaj s većim prosjekom (kriterijum 36 u SM - 00,1000,S,N,N,N);
- e) žrijeb

Član 40

U toku ekipnog takmičenja pojedini meč može biti odložen ili pomjereno vrijeme njegovog početka, samo ako su ispunjeni uslovi:

- a) ako takvu mogućnost predviđa pravilnik dotičnog takmičenja;
- b) ako za to postoje pravilnikom opravdani razlozi;
- c) ako postoji mogućnost naknadnog igranja meča.

Odlaganje mečeva poslednjeg kola, kao i mečeva na takmičenjima po švajcarskom sistemu, nije dozvoljeno ni pod kojim uslovima.

Član 41

U ekipnom meču nije dozvoljeno odlaganje pojedinih partija (jedne ili više), ni pomjeranje satnice početka. Može se samo odložiti cijeli meč, ukoliko za to postoje uslovi predviđeni članom 40.

Član 42

Na svakom ekipnom takmičenju prije početka poslednjeg kola moraju biti odigrani i završeni svi mečevi prethodnih kola.

Član 43

Raspis takmičenja propisuje organizator i dostavlja ekipama najmanje 30 dana prije početka takmičenja za lige koje se igraju na jednom mjestu, odnosno 15 dana za lige koje se igraju sistemom putovanja. Raspis treba sadržati objašnjenja o mjestu odigravanja takmičenja ili meča, terminu, svrsi takmičenja, pravu nastupa, načinu igranja, finansijskim uslovima, roku podnošenja prijave, osiguranju rekvizita i ostalo. U posebnim uslovima ovaj rok može biti kraći.

Član 44

Pravilnik takmičenja, koji treba biti u skladu s ovim Pravilnikom, sadrži sve ostale pojedinosti: o rasporedu i vremenu igranja redovnih kola, tempu igre, mogućnostima odlaganja mečeva, daljnjim kvalifikacijama, broju ploča, itd.

Kapiten ekipe

Član 45

Svaka ekipa mora imati svog kapitena, koji može biti i jedan od igrača. U prijavi koju ekipa podnosi za takmičenje navodi se i ime kapitena ekipe.

Član 46

Dužnosti kapitena ekipe su:

- a) da predaje sastav svoje ekipe i svu ostalu dokumentaciju sudiji takmičenja;
- b) da izvještava članove svoje ekipe o propozicijama, pravilima takmičenja i odlukama sudije i turnirskog odbora, kao i drugim informacijama. Sve obavijesti date kapitenu smatraju se datim cijeloj ekipi;
- c) da zastupa svoju ekipu na takmičenju;
- d) da u ime svoje ekipe podnosi predloge ili žalbe sudiji ili drugostepenom organu;

Kapiten ekipe ima pravo biti u prostoru za igru, a dužan je paziti da igrači koji u tom kolu ne igraju ne ulaze u prostor za igru, kao i da se ne zadržavaju igrači koji su svoje partije završili.

Član 47

Za vrijeme igre kapiten se može obraćati članovima svoje ekipe samo o pitanjima koja se ne odnose na tok partije i to samo u prisustvu sudije.

Član 48

Za vrijeme igre igrač se može obratiti svom kapitenu samo o pitanjima koja se ne odnose na tok partije i to u prisustvu sudije. Igrač ima pravo obratiti se kapitenu zbog konsultacije u slučaju kada mu protivnik ponudi remi ili on sam želi takvu ponudu učiniti ako je to predviđeno pravilnikom takmičenja. I u ovom slučaju obraćanje se mora izvršiti u prisustvu sudije, a kapiten može odgovoriti potvrdno, odrično ili prepustiti igraču da sam odluči bez ikakvih drugih komentara.

Član 49

Na prvenstvenim ekipnim takmičenjima i zasebnim mečevima koje organizuje ŠSCG takmičari su obavezni imati lični dokumenat radi eventualnog utvrđivanja identiteta, dokazivanja starosti, itd. (lična karta, pasoš i sl.)

Član 50

U vrijeme predviđeno raspisom takmičenja kapiten ekipe dužan je predati organizatoru kompletan sastav ekipe sa rezervama, po redoslijedu koji se ne može mijenjati do kraja takmičenja. Sastav ekipe poređan na početku takmičenja zove se osnovni sastav. Redoslijed igrača u osnovnom sastavu određuje kapiten ekipe prema slobodnom izboru.

Član 51

Prijava osnovnog sastava kao i prijava sastava za pojedini meč vrši se na način koji je propisan raspisom i pravilnikom takmičenja (elektronski, mejlom, neposredno predajom sudiji itd.)

Prijava osnovnog sastava mora sadržati:

- a) naziv takmičenja;
- b) naziv ekipe;
- c) imena i prezimena članova ekipe (sa FIDE ID brojevima) po redosljedu, uključujući rezerve;
- d) ime i prezime kapitena ekipe;

Prijava sastava za pojedini meč mora sadržati:

- a) naziv takmičenja;
- b) naziv ekipe;
- c) redni broj kola za koje se predaja sastav;
- d) imena i prezimena članova ekipe po redosljedu;
- e) ime i prezime kapetana ekipe;

Ukoliko se prijava vrši neposredno kod sudije obavezno je predati dva primjerka. Sudija takmičenja ovjerava prijem, te zadržava jedan primjerak, a drugi vraća kapitenu ekipe.

Član 52

Primljene sastave ekipa, kako osnovne tako i za pojedina kola, sudije je dužan držati u tajnosti sve do isteka roka za predaju sastava predviđenog raspisom i pravilnikom takmičenja.

Član 53

U pojedinim kolima mogu se uvrstiti rezerve navedene u osnovnom sastavu i to na sljedeći način:

- a) kod kružnog, švajcarskog i eliminacionog sistema rezerve igraju na posljednjim pločama, takođe po redosljedu, a ostali igrači pomjeraju se naprijed;
- b) kod ševeninškog sistema rezerve igraju na onim pločama na kojima zamjenjuju odsutnog igrača.

Kada u ekipi u nekom kolu nastupa jedna ili više rezervi kapiten je obavezan tu promjenu dostaviti sudiji takmičenja na način predviđen pravilnikom takmičenja (elektronski, pismeno, itd.) do vremena predviđenog za dostavljanje promjene sastava. Ukoliko kapiten tako ne postupi ekipa mora nastupiti s prvoimenovanim mogućim igračima iz osnovnog sastava.

Član 54

Ako se liga igra sistemom putovanja ili u više djelova, ekipe su takođe dužne prije takmičenja prijaviti osnovne sastave. Ako se ove lige igraju kroz čitavu takmičarsku godinu nakon prelaznog roka osnovni sastav se može promijeniti. Prije početka jesenjeg dijela lige može se predati novi osnovni sastav. Svi klubovi koji žele uključiti nove članove, kao i oni kojima su neki članovi otišli iz kluba moraju predati novi osnovni sastav a klubovi koji nemaju promjena mogu zadržati isti osnovni sastav.

Član 55

Ekipni meč počinje u vrijeme zakazano pravilnikom takmičenja pokretanjem sata igračima s bijelim figurama.

Član 56

Ako igrači koji nisu prisutni, a unijeti su u sastav ekipe, ne dođu do isteka 30 minuta (ili drugog vremena regulisanog pravilnikom takmičenja) računajući od vremena početka meča gube partiju kontumacijom. Dozvoljeno kašnjenje određuje organizator. Isto tako prisutni igrači za koje nije podnijeta potrebna dokumentacija ne mogu započeti igru (računaju se kao da nisu prisutni) sve dok se ne podnese potrebna dokumentacija. Ako se ona ne dostavi sudiji u roku predviđenom za moguće kašnjenje, onda ti igrači gube partije kontumacijom.

Član 57

Ako jedan ili oba kapitena ne predaju sastav ekipe do vremena pravilnikom predviđenim za početak zasebnog meča sudija donosi jednu od dvije odluke:

- a) ako za ovo kašnjenje postoji opravdan razlog sudija će promijeniti zakazani rok za prijave i po potrebi početak odigravanja meča;
- b) proglašiti početak meča sa redom prvim mogućim igračima iz osnovnog sastava za ekipu koja nije predala sastav u predviđenom roku.

Član 58

Ako ekipa koja je po propozicijama takmičenja obavezna osigurati inventar i rekvizite za takmičenje (stolove, stolice, šahovske garniture, satove, i sl.) nije osigurala u dovoljnom broju, meč će se odigrati na onoliko ploča za koliko su osigurani rekviziti, počevši od prve ploče. Partije za koje nije osigurala inventar i rekvizite za takmičenje gubi ekipa koja je bila obavezna osigurati iste.

Kod takmičenja igranih po eliminacionom sistemu meč se neće odigrati ako jedna ekipa ima manje od 50% igrača.

Gubitak meča i partije kontumacijom

Član 59

Ukoliko jedna ekipa istupi iz takmičenja koji se igraju po kružnom sistemu a odigrala je:

- a) manje od polovine mečeva: isključuje se iz daljnjeg takmičenja, a njeni dotadašnji rezultati se poništavaju;
- b) polovinu ili više mečeva, gubi sve preostale mečeve, računajući i meč u kojem je kontumacirana, s nulom a njeni protivnici dobijaju maksimalan broj bodova.

Ekipa koja izgubi meč kontumacijom (nedolazak svih igrača na meč), u prvom slučaju izričite joj se mjera novčane kazne u iznosu od 200 eura za izgubljeni meč u Premijer ligi, 100 eura za izgubljeni meč u ženskoj i prvoj crnogorskoj ligi i 50 eura za izgubljeni meč u drugim ligama. U kontumaciranom meču ekipa gubi meč s maksimalnim brojem poena. U ponovljenom slučaju izričite se mjera isključivanja ekipe iz daljeg toka takmičenja, a zavisno o broju odigranih mečeva postupa se u skladu kao pod a) ili b).

Novčane kazne uplaćuju se na žiro-račun ŠSCG a ukoliko se iste ne podmire do kraja takmičarske godine klub neće biti registrovan za sljedeću takmičarsku godinu.

Član 60

Svi klubovi moraju potvrditi nastup u Premijer, Ženskoj, Prvoj i Drugoj ligi u roku predviđenim raspisom takmičenja.

Ekipi koja nije učestvovala na takmičenju u Premijer i Prvoj ligi izriče se kazna preseljenja u najniži rang takmičenja sledeće takmičarske sezone.

Ekipi koja započne takmičenje, a zatim ga napusti izriče se kazna preseljenja u najniži rang takmičenja sljedeće takmičarske sezone.

Ukoliko ekipa u najnižem rangu takmičenja započne takmičenje a zatim ga napusti izriče joj se kazna umanjenja meč bodova u narednoj takmičarskoj godini.

Član 61

Na takmičenju koje se igra po švajcarskom sistemu ekipa gubi pravo daljnjeg nastupa kada jedan meč izgubi kontumacijom i ne prikazuje se u konačnom poretku. Za meč odlučan kontumacijom ekipi koja je meč dobila dodjeljuje se maksimalni broj poena.

Član 62

Ekipa gubi meč kontumacijom (bez igre):

- a) ukoliko nijedan igrač nije prisutan do isteka vremena predviđenog pravilnikom za dozvoljeno kašnjenje na partiju,
- b) po kazni koju izriče sudija ili drugostepeni organ.

Član 63

Partija se gubi kontumacijom:

- a) ako igrač ne dođe na partiju do isteka vremena predviđenog pravilnikom (zavisno od takmičenja) računajući od vremena početka meča;
- b) ako u ekipi igra takmičar koji nije prijavljen u sastavu ekipe taj takmičar gubi partiju kontumacijom;
- c) ako je za ekipu nastupio igrač koji je nepravilno registrovan zbog toga što je klub ili on lično dao netačne podatke taj igrač gubi partiju kontumacijom;
- d) ako se za ekipu nastupio igrač koji je pod kaznom ili suspenzijom taj igrač gubi partiju kontumacijom;
- e) ako je u sastavu ekipe na određenoj ploči izostavljeno ime i prezime igrača;
- f) po kazni koju izriče sudija ili drugostepeni organ;
- g) ako ekipa nije igrala u pravilnom redosljedu partije gube svi igrači koji su igrali na pločama suprotno prijavi osnovnog sastava ili izmjeni iste.

Član 64

Na svim takmičenjima u organizaciji ŠSCG za vrijeme partije, igraču je zabranjeno imati u mjestu igre mobilni telefon i/ili druga elektronska sredstva komunikacije. Ako se utvrdi da je igrač donio takav uređaj u mjesto igre (sala za igru, toalet, prostor za pušenje, prostor za odmor itd.) izgubiće partiju. Protivnik će dobiti partiju.

Ako u prostoru za igru igrač koji u tom kolu ne nastupa za svoju ekipu ili je završio svoju partiju posjeduje mobilni telefon i/ili druga elektronska sredstva komunikacije isti može biti sankcionisan nenastupanjem u sledećem kolu ili do kraja takmičenja na način kako je to propisano raspisom i pravilnikom takmičenja.

Član 65

Rok za podnošenje žalbe u slučajevima navedenim u članu 63 treba biti definisan turnirskim pravilnikom, a mora biti takav da ne remeti raspored igranja.

Član 66

Svi prestupi navedeni u članovima 61 do 64 pored navedenih posljedica povlače za sobom još i disciplinsku odgovornost.

Član 67

Po završetku meča ili takmičenja kapiteni ekipa potpisuju zapisnik u koji se unose pojedinačni rezultati i ostali podaci, prema obrascu.

Član 68

Kazne za gubitak partije bez borbe u ekipnim takmičenjima:

- a) 75,00 eura na Premijer ligi;
- b) 50,00 eura na Prvoj crnogorskoj ligi, Kupu Crne Gore i Ženskoj ligi;
- c) 25,00 eura na Drugoj crnogorskoj ligi, juniorskim, kadetskim i omladinskim ligama;
- d) 25,00 eura dodatno za gubitak partije na prvoj i drugoj ploči.

Kazne se uplaćuju na žiro-račun ŠSCG. Klub koji ne podmiri finansijske obaveze prema ŠSCG do kraja takmičarske godine neće biti registrovan za sljedeću takmičarski godinu.

Rukovođenje takmičenjem

Član 69

Za svaki meč ili turnir određuje se sudija a po potrebi i određen broj zamjenika i pomoćnika iz redova kvalifikovanih sudija i na način kako to predviđaju propozicije takmičenja i Pravilnik o šahovskim sudijama.

Određuje se i drugostepeni organ (glavni sudija, turnirski odbor ili neko drugo tijelo) koje rješava sporove u drugom stepenu.

Član 70

Pored opštih dužnosti koje obavlja na takmičenjima, a koje su precizirane Pravilima šaha i Pravilnikom o šahovskim sudijama, sudija je dužan:

- a) pregledavati i utvrđivati ispravnost dokumentacije igrača i ekipa (ukoliko smatra da je potrebno zbog utvrđivanja identiteta ili godina);
- b) brinuti da tok takmičenja bude ispravan;
- c) brinuti o disciplini na takmičenju i pridržavanju pravilnika takmičenja;
- d) brinuti o urednom vođenju tabele i ostale dokumentacije;
- e) biti odgovoran za regularnost takmičenja i primjenu Pravilnika ŠSCG;
- f) preduzimati konkretne mjere u skladu sa pravilnikom takmičenja.

Član 71

Na svakom takmičenju u prostoru za igru dozvoljeno je u načelu prisustvo samo igrača čije su partije u toku i kapitena ekipa. Igrači koji su završili partije i druge osobe mogu ući u taj prostor samo uz dozvolu sudije.

Član 72

Protiv nedisciplinovanog igrača, igrača iz osnovnog sastava, kapitena ili ekipe sudija može izreći sljedeće kazne:

- a) opomenu;
- b) gubitak partije, odnosno meča;
- c) isključenje s takmičenja igrača, kapetana ili ekipe;
- d) ostale kazne predviđene FIDE pravilima.

Za teže presteupe kao što su naročito oni navedeni pod b) i c) sudija je obavezan podnijeti i prijavu nadležnoj disciplinskoj komisiji za pokretanje disciplinskog postupka, bez obzira na kaznu koju je već izrekao.

Odredbe vezane za nastup stranih takmičara

Član 73

Na ekipnim takmičenjima koje organizuje ŠSCG broj stranih igrača koji mogu nastupiti u pojedinom meču je:

- a) Lige za seniore: jedan strani igrač u pojedinom meču u svim ligama;
- b) Lige za seniorke: tri strane ičračice u pojedinom meču u svim ligama;
- c) Lige za omladince, omladinke, pionire i pionirke: nastup stranih igrača nije dozvoljen.
- d) Kup takmičenja: jedan strani igrač ili igračica u pojedinom meču.

U osnovnom sastavu dozvoljeno je prijaviti više stranih igrača. U slučaju da u pojedinom meču nastupi više stranih igrača pravo igranja ima (imaju) samo igrač (igrači) na najvišoj (najvišim) ploči-pločama (prva ploča je najviša), dok svi ostali gube partije kontumacijom.

Ukoliko kapiten propusti prijaviti izmjenu za pojedino kolo, a u osnovnom sastavu ima više prijavljenih stranaca, sastavom za taj meč smatra se najjača dozvoljena postava: stranac na najvišoj (najvišim) ploči te redom domaći igrači.

Član 74

Ekipna prvenstva Crne Gore se održavaju svake godine prema kalendaru i odvijaju se u okviru Premijer, Prve i Druge crnogorske lige za seniore i Prve crnogorske lige za žene.

U Premijer i Prvoj crnogorskoj ligi takmiči se po 10 klubova, a u Drugoj crnogorskoj ligi ostali registrovani klubovi.

U Prvoj crnogorskoj ligi za žene takmiče se svi klubovi koji imaju prijavljene ženske ekipe. Premijer i Prva crnogorska liga za seniore igraju se po jednokružnom Bergerovom sistemu a odluku o ostalim ligama donosi ŠSCG kada se utvrdi broj prijavljenih klubova.

Član 75

Premijer ligu broji 10 klubova i nju čine 8 prvoplasiranih klubova sa prethodnog takmičenja i 2 najbolje plasirana kluba Prve crnogorske lige iz prethodne godine. Dvije poslednje plasirane ekipe ispadaju iz lige i prelaze u Prvu crnogorsku ligu.

Pobjednik Premijer lige postaje ekipni prvak Crne Gore za datu godinu.

Premijer liga se igra na 6 tabli uz 6 rezervi. Raspisom takmičenja moguće je promijeniti broj rezervi u osnovnom sastavu. Premijer liga igra se na jednom mjestu.

U Premijer ligi ekipe mogu prijaviti u osnovnom sastavu više stranih igrača ali u jednom meču može nastupiti samo jedan strani igrač.

Član 76

Prvu crnogorsku ligu broji 10 klubova i nju čine dva poslednje plasirana kluba Premijer lige iz prethodne godine, klubovi plasirani od 3-8 mjesta u Prvoj crnogorskoj ligi u prethodnoj godini i dvije prvoplasirane ekipe Druge crnogorske lige iz prethodne godine.

Dvije prvoplasirane ekipe u Prvoj crnogorskoj ligi prelaze u Premijer ligu a dvije poslednje plasirane ekipe ispadaju i prelaze u Drugu crnogorsku ligu.

Prva crnogorska liga se igra se na 6 tabli uz 8 rezervi. Raspisom takmičenja moguće je promijeniti broj rezervi u osnovnom sastavu. Prva crnogorska liga se može igrati na jednom mjestu ili sistemom putujuće lige.

U Prvoj crnogorskoj ligi ekipe mogu prijaviti u osnovnom sastavu više stranih igrača ali u jednom meču može nastupiti samo jedan strani igrač.

Član 77

Drugu crnogorsku ligu za čine dva poslednje plasirana tima iz Prve crnogorske lige za prethodnu godinu i svi ostali registrovani klubovi.

Dvije provplasirane ekipe prelaze u Prvu crnogorsku ligu. Iz lige ne ispada nijedna ekipa.

Druga crnogorska liga se igra na 6 tabli uz 8 rezervi. Raspisom takmičenja moguće je promijeniti broj rezervi u osnovnom sastavu. Druga crnogorska liga se može igrati na jednom mjestu ili sistemom putujuće lige.

U Drugoj crnogorskoj ligi ekipe mogu prijaviti u osnovnom sastavu više stranih igrača ali u jednom meču može nastupiti samo jedan strani igrač.

Član 78

Prvu crnogorsku ligu za žene čine svi registrovani klubovi koji imaju prijavljene ženske ekipe.

Sistem takmičenja odrediće se prema broju prijavljenih ekipa.

Takmičenje se igra na 4 table uz 4 rezerve. Raspisom takmičenja moguće je promijeniti broj rezervi u osnovnom sastavu.

U Prvoj crnogorskoj ligi za žene ekipe mogu prijaviti u osnovnom sastavu više stranih igračica ali u jednom meču mogu nastupiti tri strane igračice.

Član 79

Pobjedničke ekipe u Premijer ligi i Prvoj crnogorskoj ženskoj ligi stiču titulu ekipnog prvaka Crne Gore za tu godinu i ista važi do završetka sljedećeg prvenstva.

Na osnovu plasmana u Premijer i Prvoj crnogorskoj ženskoj ligi određuju se naši predstavnici za Kup evropskih prvaka.

Član 80

Kup Crne Gore za seniore održava se svake godine prema kalendaru. Ekipu koja se takmiči na Kupu Crne Gore čine 4 člana uz 4 rezerve. Raspisom takmičenja moguće je promijeniti broj rezervi u osnovnom sastavu.

Ekipa može prijaviti više stranih igrača ali za svaku ekipu na jednom meču može nastupiti najviše po jedan strani igrač.

Kup Crne Gore igra se po švajcarskom sistemu na jednom mjestu u 5 kola.

Član 81

Pionirske i omladinske lige igraju se na 4 table od kojih na jednoj tabli mora nastupiti pionirka/omladinka. Ekipe broje 8 igrača u osnovnom sastavu.

Na ovim takmičenjima nije dozvoljen nastup stranim igračima.

Sistem takmičenja u ovim ligama određuje ŠSCG zavisno od broja prijavljenih ekipa.

Kazne za napuštanje pojedinačnih takmičenja

Član 82

Kazne za igrače u slučaju neopravdanog napuštanja turnira na pojedinačnim takmičenjima:

- a) 100,00 eura na seniorskim šampionatima i međunarodnim takmičenjima u Crnoj Gori;
- b) 50,00 eura na ostalim takmičenjima u organizaciji ŠSCG po standardnom tempu kao i zvaničnom pojedinačnom brzopoteznom ili rapid prvenstvu Crne Gore;
- c) 25,00 eura na svim ostalim turnirima u organizaciji ŠSCG.

Kazne se uplaćuju na žiro račun ŠSCG. Pojedinaac koji ne izmiri dugovanja po ovom osnovu ne može nastupiti ni na jednom pojedinačnom takmičenju u organizaciji ŠSCG do izmirenja iste.

Izdavanje Inventara

Član 83

Klubovi i organizatori takmičenja mogu u slučaju potrebe iznajmliti inventar ŠSCG (šahovi, satovi i sl.) za potrebe organizovanja takmičenja.

Pored zahtjeva koji se podnosi u pismenoj formi dužni su platiti troškove iznajmljivanja prije zaduživanja inventara po cijeni:

- 0,50 EUR iznajmljivanje šahovske garniture (komplet šah i sat) za jednodnevne turnire
- 0,75 EUR iznajmljivanje šahovske garniture (komplet šah i sat) za turnire u trajanju dva ili tri dana.
- 1,00 EUR iznajmljivanje šahovske garniture (komplet šah i sat) za turnire u trajanju četiri ili više dana.

Iznos se uplaćuje se na račun ŠSCG. Sva oštećenja inventara nastala tokom iznajmljivanja klub ili organizator dužan je namiriti ŠSCG u punom iznosu.

Razno

Član 84

Učestvovanjem na takmičenjima u organizaciji ŠSCG osobe pristaju da se njihovi medijski zapisi i partije objavljuju i koriste u promotivne svrhe od strane ŠSCG.

Član 85

Izmjene i dopune ovog Pravilnika obavljaju se po postupku donošenja.

Član 86

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaju važiti odredbe Pravilnika o organizaciji takmičenja Šahovskog saveza Crne Gore od 18. septembra 2019. godine.

Član 87

Tumačenje ovog Pravilnika daje Upravni odbor ŠSCG.

Član 88

Ovaj Pravilnik je usvojen na sjednici Upravnog odbora ŠSCG i primjenjuje se danom objavljivanja na sajtu ŠSCG (www.sahcg.me).

Šahovski savez Crne Gore
Predsjednik
Jovan Milović